

تورک یوردی

ناشری : تورک یوردی .

مدیری : آق چوره اوغلی یوسف .

صافی ۱۹

۲۶ نومر ۱۳۳۸

یل ۱

اقتصاد

اسارت مالیه دن قورتولمه نك یولی

« اتحاد و ترقی » فرقه سی نفوذینك اکیلمه سی موجب اولان سبیلردن بری ده مشروطیت اداره ایله کچن شودرت سنه ظرفنده کویایلرک رفاه حاللرینه خادم همان هیج برشی پایامام سیدر . کویایلر ، بوکونه قدر فوق العاده آجیقلی برحاله قلمشلردر . عثمانلی اوردوسنی تشکیل ایدنلر ایسه کویایلردر . اکر کویایلر « اتحاد و ترقی » حکومتدن کرکی کبی ممنون بولنسه ایدیلر ، بعض ضابطلر اتحاد و ترقی علیه قالمالزلردی ...

انقلابی متعاقب کچن ایلك زمانلرده کویایلرک ویرکو یوکارینی تخفیف ایتمک مسئله سی اورتیه چیقمش ایدی . فقط مذکور مسئله ، تعقیق ایدلکجه ایدلدی ؛ ونتیجه ده بوخصوصه دائر هیج برشی پایامامدی . بوایه یک بیوک برخطا ایدی . فقط حکومتک کویلی منافعی کوزمه مه مسنه دیگر بعض عامللرک تأثیری اولمشدر ؛ از جمله « دیون عمومی » مؤسسه سی حکومتک بو فنا یوله صایمه سنده اجرای نفوذ ایلمشدر . اسکی اداره ، مملکتک مالیه سی خراب برحاله کتیرمش و آوروپا مالیوننه قارشی برچوق تعهدات ایله کندی کندینی باغلامش ایدی . حکومت مشروطه ده مصرفلرینی آرتدیرمه ، وبوندن متولد بودجه آجیقلرینی اورتمک ایچون یکیدن بورجلر یا بغه مجبور اولمشدی . بوسیدن طولانی « دیون عمومی » اداره سی ایله حسن مناسباته بولمق لازم گلشدی . حال بوکه « دیون عمومی » بر قاج ولایتک اعشار ویرکولرینک کندیسنه بورج تأمیناتی اولمق اوزره ویرلیدیکنی ایلری سورمه رک اعشار ویرکوسنک آزالتیلمه سنه مخالفت ایلکده در . ذاتاً « دیون عمومی » اولکی مقاله لرده ایضاح ایتدیکم کبی تورکیه ده محدود برسیاست تعقیب ایللیور ؛ آنجق کندی وارداتی ترید ایتمه نی و آلنده کی تأمینات ، بورجلرک اوده نمسی ایچون لزومی اولان مقداردن قات قات فضله بولندیفی حاله ینه دولت عثمانیه نی یکی یکی تأمینات ایله باغلامه نی دوشونیور .

يالكىز «ديون عموميه» نك دكل بوتون آوروپا ماليونىك تور كيهده سياست ماليه لرى
هپ بويله در. بوندن دولاي دولت عثمانيه ، مملكتك ترقى اقتصاديسى ايچون
الزم اولان اصلاحات ماليه يي اجرا ايدم يور. بالهكس آوروپا ماليونى ، دائما ،
دولت عثمانيه يي ، مالي اسارتى تشديد ايدم جك كچي يوللره سوق ايتكده درلر .
بو خصوصده اك آجىق بر مثال اولاق اوزره برقاج هفته اول مجلس مبعوثانده
قبول ايديلن تكاليف حربيه مسئلهسى كوستريله بيلير .

بوقانونه كوره وارداتده تزايد حصولى ، اك زياده طوز رسومك تزييدندن
بكلتيور . مذكور رسومك تزييدندن ، (۵۰۰.۰۰۰) ليرافضله واردات ظهورى
اميد ايدىليور . فقط بو بشيوز بيك ليرانك آنجق (۳۷۵۰۰۰) ليراسى خزينه
دولته داخل اوله جق زقالان (۱۲۵۰۰۰) ليراسى ايسه ديون عموميه ادارهسى
آله جقدر ؛ زيرا طوز رسومى «ديون عموميه» نك يد انحصارنده در . طوز
رسومندن حاصل اولان واردات «ديون عموميه» طرفندن طويلاتمقده و واردات
مذكورده دن بورج وفاضلك تاديه سنه مخصوص اولان قسملى آلتدقدن
سكرمه قالان قسمك آنجق يوزده يتمشى دولت عثمانيه اعاده ايدلمكده در .
بناء عليه طوز فياتنك تزايدى نتيجه سنده «ديون عموميه» نك فضله وارداتى
آرتيور : تزايد واردات بش يوز بيك ليرايه بالغ اولد ينى تقديرده بونك يوزده
يتمش بشى يعنى آنجق اوجيوز يتمش بش بيك ليراسى خزينه دولته داخل اوله جق ،
متباقيسى «ديون عموميه» آله جقدر . ديمك كه حكومت ، اوجيوز يتمش بش بيك
ليرافضله واردات تايمين ايچون «ديون عموميه» يوز يكرمى بش بيك ليرا و برمكه
مجبور اوليور . فقط اونودولما ملىدر كه بو باره لر ، كويليلردن آلتقده و عثماني
كويليلرى ايسه بوكون دوشكون بر حالده بولمقده در . عثماني كويليلرى وطنارى
اوغورينه هم آچلق جكيورلر ، هم ده جانلرىنى فدا ايدىيورلر . اكر «ديون
عموميه» يه قارشى بويله بر تعهد موجود اولماسه ايدى ، طوز فياتنه يدى بيق
پاره علاوه ايتك كافي كله جك ايدى شمدي ايسه طوز فياتنه اون پاره علاوه
اولمقده در .

اساساً بوفضله پاره نك «ديون عموميه» يه هيچ لزومى يوقدر. زيرا «ديون

عمومیه « وارداتی و قبیله تعیین ایدیلن مقداری ذاتاً تجاوز ایتیش اولوب « دیون عمومی » بو واردات ایله بورجلی علی العاده بر صورتده اوده دکن ماعدا برده فوق العاده بر صورتده تأدیه ایلکده در . فوق العاده تأدیات ایچون ویریلن یازمه لر ، بیوک بر مبلغ تشکیل ایتکده و کیتدکجه زیاده اشمکده درلر .

کوریلورکه طوز رسومنک تزیدینی تحت قراره آلمازدن اول تزیدرسومدن حاصل اوله جق مبلغ خزینه دولته یالکیز یوزده یتیش بشنک دکل تمامنک نسایسی حقنده « دیون عمومی » ایله عقد ائتلاف ایدنک لازم کلیوردی . شیمندی « دیون عمومی » اداره سی ایله بو خصوصه دائر مذاکره جریان ایتکده ایتیش ؛ فقط طوز رسومنک تزیدینی کیفیتی حکومت و پارلمنتوجه تحت قراره آلتیش بولندیغدن آرتق بو خصوصه موفقیت صرف « دیون عمومی » نك کیف و اراده سنه تابعدر .

دولت عثمانیه ، تعهدات مالیه ایله اودرجه باغلامشدرکه کندیسنک استقلال مالی به مظهر اولسی ، یکنظرده امکان خارجنده کی کورینه بیلیر . فقط حقیقتده مسئله ، کوروندیکی کی دکادر ، زیرا بو حالدن قورتولق ایچون چاره یوق دکادر : دولت عثمانیه استقلال مالی به مظهر اوله بیلیر . دولت مشارالیه بو خصوصه معقول بر مسسلك تعقیب ایده بیلیرسه ، اسارت مالیه سی آلتنده بولندینی قوتلرک کندیلرندن یعنی آوروپا بورسلرینک منافعتدن استفاده ایده بیلیر . الفاظ عمومی استعمالیه اکتفا ایتیش اولماق ایچون ، کرک « دیون عمومی » و کرک تیمور یولاری وارداتلرینک بک زیاده آرتدیغنی و بو سایه ده تورکیه بورجلی اوزرنده ۱۹۰۳ سنه سنده یاپیلانه مشابه یکی بر تحویل و توحید دیون (Conversion et unification) معامله سی اجراسنک یالکیز ممکن دکل حتی ضروری بولندیغنی سویله مک کافیدر .

تحویل و توحید دیون یایلدینی تقدیرده دولت عثمانیه ، استقلال مالی بولنده بک مهم بر آدیم آتیش اوله جق و کندیسنک احوال مالیه سی آیلشه جکدر . بو معامله مالیه عین زمانده کرک تورکیه دانشلری و کرک عمومیتله آوروپا بورسلری ایچون دخی الیریشلی اوله جقدر . احوال سیاسییه ده بر آز سکونت

مشاهده اولندیکی کبی بو مسئله مالیه دخی تدقیق ایدیله جک دیگر مسائل
صره سنه کیرمایدیر .

دولت بورجلرینک اصلاحنده نظر اعتباره آلفسی لازم کلن باشلیجه
شرائطی بروجه آتی مختصرأ عرض ایدبورم :

(۱) توحید ایدیله جک اولان دیونک فوق العاده صورتده اطفاسی اصولی
لغو ایدلملیدیر . آلاجه قیلیرک علاقه دار بولندقلری جهت ، بورجلرک اوده توبه
بیتمه سی دکادر ، سرمایه لری ایچون فائض آلمقدیر . عثمانلی بیاتقو بیاتلرینک
فوق العاده آمورتیسمانی مقداری ده تنقیص ایدیله بیلیر . بو صورتله بش یوز
بیات لیرالق بر مبلغ دولت ایچون سربست قاله جقدیر . بوراده مهم اوله رق
دیگر بر جهت دها واردرکه ، اوده فوق العاده تأدیات اصولی لغو ایدیلنجه
« دیون عمومیه » آئنده کی تأمیناتک فضلہ وارداتسندن یوزده یکریمی بشی
« دیون عمومیه » یه ویرلیوب دولت خزینهنه داخل اوله سیدیر . بز ، بر آرز
اول طوز رسومنک تزییدی مسئله سنده بو یوزده یکریمی بش فضلہ واردات
کیفیتک « دیون عمومیه » یه نه درجه بیوک بر مبلغ تأمین ایده جکنی کورمشدک .
عین حال کمرک رسومنک تزییدنده دخی حصوله کله جکدر . زیرا کمرکلرده
وقوع بوله جق تزییدک ربی ، یته تأدیات فوق العاده ایچون « دیون عمومیه » یه
ویرله جکدر . اکر بورجلرک فوق العاده صورتده اطفاسی اصولی لغو ایدیله جک
اولورسه ، وارداتده حصوله کله جک اولان تزییدک کافه سی دولت خزینهنه
کیرم جک وبو صورتله حکومتک آلاری دها سربست قاله جقدیر .

(۲) بو کون برچوق استقراضلر موجوددرکه آنلردن هر برینک خصوصی
شرائطی وخصوصی تأمیناتی واردیر . برطرفدن بتون بورجلرک یکون عمومی
تعین ایدلمی ودیگر طرفندن ده بونلره قارشولق ویریلن تأمیناتلرک مجموعی ده
حساب اولنمایدیر . شرائط و تأمیناتلری مختلف بولنان بورجلر برینه عمومی
استقراض عقد ایدیله بیلیر . « توحید دیون » دیدکلری معامله ده ایشته بودر .
بو معامله نک ال ای بر صورتده اجرایی ایسه ، یکی استقراض تحویلانی اخراجی

سايه‌سندە ائدە ايديله‌جك آتجه ايله اسكى بورجلىرى تماماً اوده‌مكدىر . بوكا «تحويل ديون» معامله‌سى دينلىر . هر بورجك تايميناتى ، او بورجك اطفاسى ايچون تعيين ايدىلن مبلغدن بك زياده بولنديغندن «توحيد ديون» معامله‌سندە بورج تايميناتى تنقيص ايتك مشكل اولميه‌جق وبو‌صورتله مالیه نظارتىك سربستى حركىتى ، ينه آرتمش اوله‌جقدر .

(۳) بىكى استقراض تحويلاتىك موقع تداوله وضعى زمانمزدە مرعى اصوله توفيقاً يائىلى يعنى اطفاء اولنمايان فقط حكومت ايستهرسه اشترا ايتك حقى حائز اولان (رانت) صورتندە اولمليدِر . بويله اولنجه قانصك مقدارىنى بر آز آرتدیرمق ممكن اولور وبو ايسه بورسە مشتريلىرى جلب ايتك ايچون بر واسطه تشكيل ايدر . تحويلاتى اطفايه مجبور اولماق سايه‌سندە ايسه ، خزينه‌ده بش يوز بيك ليرا قدر سربست بر مبلغ دها قالور .

بولردن حصوله كله‌جك اولان نتايج عموميه شونلردىر : بر طرفدن آلاچقلىلرك مناسفى تحت تايمينه آله‌جق وكنديلىرى شمديكندن دها زياده نفعه نائل اوله‌جقلىر ؛ ديكر طرفدن دولت عثمانيه جهت ماليه‌ده بيوك بر استقلاله مظهر اوله‌جق وعين زمانده هر سنه آلاچقلىلرينه بر مليون ليرا دها آز اوده‌مكه مجبور بولنه‌جقدر .

تكرار ايدىورم ، بو سويلديكم شيلر آرزودن عبارت اوليوب اجراسى ممكن وضرورى اولان اصلاحاتندىرلر . مملكتده اغتشاشات داخله نه درجه آزاليرسه ، حكومت دخى او درجه اى وثباتكار بر خط وحركت اتخاذاى ايله آروپا بورسەلى شرائطندن عاقلانه ومامرانه بر صورتده استفاده ايدميه‌جكدركه او زمان آرزو اولنان بو اصلاحات دها جابوق ومملكت ايچون دها نافع بر صورتده ياييله‌بيله‌جكدر .